

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Městský soud v Praze rozhodl v senátě složeném z předsedkyně Mgr. Gabriely Bašné a soudců Mgr. Kateřiny Kozákové a Mgr. Ondřeje Hrabce ve věci

žalobkyně: **Ekofarma Stupava s. r. o.**, IČO: 05962897
se sídlem Stupava č. p. 136, Stupava
zastoupená Mgr. Pavlem Starostou, advokátem
se sídlem Štěpská 380/0, Vizovice

proti

žalovanému: **Ministerstvo zemědělství**
se sídlem Těšnov 65/17, Praha 1 – Nové Město

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 6. 9. 2021, č. j. MZE-51510/2021-14132,

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žalobkyně **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Základ sporu

1. Státní zemědělský intervenční fond (dále jen „prvostupňový správní orgán“ nebo „SZIF“) rozhodnutím ze dne 9. 2. 2021, č. j. SZIF/2021/0121494 (dále jen „prvoinstanční rozhodnutí“), uložil žalobkyni povinnost vrátit finanční prostředky ve výši 80 366,62 Kč, které jí byly poskytnuty jako část platby pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními pro rok 2019, neboť kontrolou na místě zahájenou dne 14. 5. 2020 byl prvostupňovým správním orgánem zjištěn výskyt neobhospodařované plochy, v důsledku čehož byl konstatován rozdíl mezi výměrou plochy deklarovanou žalobkyní v její žádosti o dotaci a výměrou plochy skutečně zjištěnou. Proti prvoinstančnímu rozhodnutí podala žalobkyně odvolání, o němž rozhodl žalovaný tak, že odvolání žalobkyně zamítl a prvoinstanční rozhodnutí potvrdil. Proti tomuto rozhodnutí žalovaného brojí žalobkyně podanou žalobou.
2. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že podle čl. 19a Nařízení Komise v přenesené pravomoci (EU) č. 640/2014, ve znění účinném do 31. 12. 2020 (dále jen „Nařízení Komise č. 640/2014“), v případě, že je deklarovaná plocha vyšší než plocha zjištěná a tento zjištěný rozdíl je vyšší než 3 % nebo 2 ha, vypočítá se podpora na základě zjištěné plochy snižené o 1,5 násobek zjištěného rozdílu, přičemž sankce nesmí být vyšší než 100 % částky na základě deklarované plochy. Žalobkyně ve své žádosti deklarovala plochu o velikosti 83,81 ha v oblasti typu O2, kdy zjištěná plocha po odečtu nezpůsobilé výměry ve výši 30,48 ha činila 53,33 ha, tedy 57,15 % ze zjištěné plochy. Z uvedeného důvodu žalovaný konstatoval, že prvostupňový správní orgán rozhodl správně o navrácení části neoprávněně vyplacené dotace. Co se týče žalobkyní tvrzené dobré víry v její postup s ohledem na totožný způsob čerpání této podpory předchozím uživatelem pozemků, k tomu žalovaný konstatoval, že kontrolní nález neobhospodařované plochy se vztahuje ke konkrétní žádosti o poskytnutí platby v daném roce, přičemž žalobkyně prvostupňovému správnímu orgánu neohlásila žádný převod již existujícího závazku mezi ní a předchozím uživatelem společností ZEAS Bánov, a. s. ve smyslu § 8 nařízení vlády č. 43/2018 Sb., o podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními, ve znění účinném do 14. 3. 2020 (dále jen „nařízení vlády o podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními“). Ohledně žalobkyní tvrzeného zásahu do jejího vlastnického práva dle čl. 11 Listiny uložením nepřiměřené sankce žalovaný uvedl, že v případě zjištění rozdílné výměry oproti výměře deklarované v jednotné žádosti je další postup stanoven čl. 19a odst. 1 Nařízení Komise č. 640/2014, který neumožňuje užít správního uvážení a sankci snížit. S ohledem na výše uvedené neshledal žalovaný odvolání žalobkyně důvodným a rozhodl tak, jak je uvedeno v napadeném rozhodnutí.

II. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

3. Žalobkyně v žalobě namítá nezákonnost napadeného rozhodnutí spočívající v tom, že žalovaný odmítl provést a přihlídnout v průběhu řízení k žalobkyní navrženým důkazním prostředkům. Žalobkyně předmětné pozemky převzala do užívání v dubnu 2019, proto v souvislosti se závěrem prvostupňového správního orgánu ohledně dlouhodobého neobhospodařování předmětných pozemků zjištěného při kontrole v roce 2020 navrhovala k důkazu dokumenty týkající se výsledků kontrol předmětných pozemků z předchozích let.

Tyto však žalovaný, resp. prvostupňový správní orgán v řízení nezajistil a neprovedl, přestože takové důkazní prostředky mohly jednak vyvrátit výsledky kontroly v nyní posuzované věci ohledně dlouhodobosti neobhospodařování pozemků ze strany žalobkyně, když tato je užívala pouze jeden rok, a dále měly být zohledněny při stanovení výše sankce a výše prostředků, které má žalobkyně vrátit. Žalobkyně je toho názoru, že bylo-li prvostupňovým správním orgánem v roce 2020 zjištěno dlouhodobé neobhospodařování pozemků v souladu s pravidly, byl prvostupňový správní orgán povinen zahájit řízení nejen vůči žalobkyni, ale rovněž i ve vztahu ke třetím osobám, které na pozemcích hospodařily před žalobkyní.

4. Žalobkyně je dále přesvědčena, že při stanovení sankce nebylo správními orgány použito správní uvážení a nebylo přihlédnuto zejména k délce tvrzeného neobhospodařování pozemků ze strany žalobkyně, čímž došlo k zásahu do jejího vlastnického práva ve smyslu čl. 11 Listiny. Žalobkyně na převzatých pozemcích hospodařila ve shodném režimu jako její právní předchůdci a při podání jednotné žádosti na poskytnutí dotací vycházela z předchozích žádostí těchto předchůdců. S ohledem na tuto skutečnost byla žalobkyně v dobré víře, že předmětné pozemky jsou způsobilé a jsou obhospodařovány v souladu s příslušnými pravidly, když minimálně kontroly v rámci režimu ekologického zemědělství probíhají každoročně.
5. **Žalovaný** ve vyjádření k žalobě nejprve shrnul okolnosti předcházející vydání prvoinstančního rozhodnutí a dále uvedl, že žaloba vychází primárně z nepochopení principu poskytování dotací na zemědělské plochy a snahy žalobkyně přenést principy správního trestání na problematiku poskytování dotací. K námitkám žalobkyně vztahujícím se k neprovedeným důkazním prostředkům žalovaný uvedl, že shodné námitky již vypořádal prvostupňový správní orgán v prvoinstančním rozhodnutí, přičemž z obsahu jejich vypořádání je zřejmé, že tyto (jakož i navrhované doplnění dokazování) jsou pro účely nyní posuzované věci irelevantní. Žalobkyně se podáním žádosti o dotaci zavázala plnit v roce 2019 na deklarovaných dílech půdních bloků jednotlivé podmínky stanovené příslušným nařízením vlády pro poskytnutí platby, kdy délka užívání kontrolovaných půdních bloků žalobkyní stejně jako dotace poskytnuté předchozím uživatelům jsou pro řízení o vrácení dotace platby bezpředmětné. Kontrolní nález neobhospodařované plochy se vztahuje ke konkrétní žádosti o poskytnutí dotace v daném roce a je zřejmé, že žalobkyně sama v předmětném roce neobhospodařovala pozemky v souladu s pravidly tak, jak se pro daný rok zavázala podáním žádosti o dotaci. Pro nevydání napadeného rozhodnutí pak není důvodem ani způsob užívání dílů půdních bloků předchozími uživateli. Kromě toho v případě platby, která je předmětem nyní posuzované věci, neexistuje žádný dlouhodobější závazek jako je tomu například u platby v rámci ekologického zemědělství. Žalobkyně neohlásila prvostupňovému správnímu orgánu jakýkoliv převod již existujícího dotačního závazku (nebo převodu obchodního závazku) mezi ní a původním uživatelem společností ZEAS Bánov, a. s. ve smyslu nařízení vlády o podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními, proto dotační žádosti ani kontrolní protokoly evidované prvostupňovým správním orgánem ke společnosti ZEAS Bánov, a. s. z pohledu žalovaného nesouvisí se správním řízením v nyní posuzované věci. Pro úplnost pak žalovaný uvedl, že ačkoliv bylo ze shodných důvodů jako v nyní posuzované věci se společností ZEAS Bánov, a. s. zahájeno vratkové řízení, pokládá žalovaný nadále tohoto předchůdce a žalobkyni za navzájem nesouvisející žadatele, kteří samostatně v různých letech podali žádosti o poskytnutí dotace, přičemž oba byli povinni své pozemky zemědělsky obhospodařovat.

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

6. Upozorňuje-li pak žalobkyně na každoroční kontroly v rámci režimu ekologického zemědělství, k tomu žalovaný uvedl, že žalobkyně zaměňuje kontroly podle zákona č. 242/2000 Sb., o ekologickém zemědělství (dále jen „zákon o ekologickém zemědělství“), kterým podléhají osoby hospodařící jako ekologičtí zemědělci, a kontroly dle nařízení vlády o podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními. Kontroly prováděné dle zákona o ekologickém zemědělství totiž nehodnotí ani neověřují plnění podmínek týkajících se obhospodařování zemědělských ploch stanovených nařízením vlády o podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními. V nyní posuzované věci se jedná o platbu pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními, a nikoliv o ekologické zemědělství.
7. Co se týče námítky žalobkyně týkající se aplikace správního uvážení při stanovení výše sankce, k tomu žalovaný uvedl, že při rozhodování postupoval podle přímo aplikovatelného Nařízení Komise č. 640/2014, který ve svém čl. 19a odst. 1 ukládá předepsaný postup v případě rozdílu mezi žadatelem ohlášenou a při kontrole zjištěnou plochou skutečně splňující podmínky pro poskytnutí dotace. Prvostupňový správní orgán tento postup v prvoinstančním rozhodnutí dodržel, přičemž citované nařízení naopak jakékoliv užití správního uvážení vylučuje. Dále žalovaný s odkazem na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 10. 2021, č. j. 6 As 253/2019-27, uvedl, že v oblasti dotací a stanovení výše sankce (výše vrácené částky dotace) se principy správního trestání neaplikují, proto namítala-li žalobkyně v souvislosti s uložením povinnosti vrátit finanční prostředky zásah do vlastnického práva dle čl. 11 Listiny, není takové tvrzení s ohledem na právě uvedené pravdivé.
8. V závěru žalovaný navrhl, aby soud ve smyslu § 39 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „s. ř. s.“) spojil ke společnému jednání řízení vedená pod sp. zn. 5 A 124/2021 a sp. zn. 5 A 125/2021, neboť se jedná o řízení s totožnými účastníky, která spolu skutkově souvisí.

III. Posouzení žaloby

9. Městský soud v Praze (dále jen „městský soud“) v souladu s § 75 odst. 2 s. ř. s. přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobkyní vymezených námitek, vycházel při tom v souladu s § 75 odst. 1 s. ř. s. ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování žalovaného a shledal, že žaloba není důvodná.
10. Městský soud ve věci rozhodl bez nařízení jednání podle § 51 odst. 1 s. ř. s., neboť žalobkyně i žalovaný s tímto postupem souhlasili, resp. nevyjádřili nesouhlas s rozhodnutím věci bez nařízení jednání. Veškeré podklady a listiny, z nichž městský soud vycházel, a jichž se dovolávaly i procesní strany ve svých podáních, jsou obsaženy ve správním spisu, jímž se dokazování neprovádí (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 29. 1. 2009, č. j. 9 Afs 8/2008-117, č. 2383/2011 Sb. NSS). Zároveň nebylo navrženo provedení důkazních prostředků, které by nebyly součástí správního spisu předloženého žalovaným.
11. Před vypořádáním žalobních bodů městský soud uvádí, že řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu podle § 65 a násl. s. ř. s. je postaveno na zásadě, že je to žalobkyně, kdo s ohledem na dispoziční zásadu přísně ovládající tento typ soudního řízení správnímu soudu předestírá konkrétní důvody, pro které považuje žalobou napadené rozhodnutí za nezákonné. Obsah a kvalita žaloby v zásadě předurčuje obsah a kvalitu rozhodnutí soudu.

Není přitom úlohou soudu, aby za žalobkyni žalobní argumentaci dotvářel. Takovým postupem by přestal být nestranným rozhodčím sporu, ale přebíral by roli advokáta jedné ze stran sporu (rozsudek rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 24. 8. 2010, č. j. 4 As 3/2008-78, č. 2132/2011 Sb. NSS, či rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 10. 2022, č. j. 8 Azs 94/2022-30).

12. Městský soud rovněž připomíná, že pokud žalobkyně v žalobních bodech neprezentuje dostatečně konkrétní názorovou oponenturu vedoucí ke zpochybnění závěrů správního orgánu, nemusí pak soud hledat způsob pro alternativní a originální vyjádření závěrů, k nimž již správně dospěl správní orgán (podrobněji srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 12. 11. 2014, č. j. 6 As 54/2013-128). Městský soud se tak mohl věnovat žalobkyni uváděným skutečnostem pouze v míře obecnosti, v jaké je sama žalobkyně vznesla (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 10. 2015, č. j. 6 Afs 9/2015-31). Soud proto s přihlédnutím k naposledy uvedeným judikатурním východiskům za dané situace předesílá, že se ztotožnil s argumentací, kterou již dříve, v návaznosti na námitky žalobkyně uvedl ministr žalovaného v odůvodnění napadeného rozhodnutí. Soud uvádí, že dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu není vadou rozhodnutí soudu, když v podrobnostech odkáže na rozhodnutí správního orgánu, panuje-li mezi názorem soudu a odůvodněním napadeného rozhodnutí shoda (viz např. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 7. 2007, č. j. 8 Afs 75/2005-130, č. 1350/2007 Sb. NSS, ze dne 29. 5. 2013, č. j. 2 Afs 37/2012-47, nebo ze dne 20. 1. 2023, č. j. 8 Afs 92/2022-239).
13. Poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními je podle § 3 nařízení vlády o podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními vázáno na podání žádosti o poskytnutí platby pro konkrétní rok. Podle citovaného ustanovení může tuto žádost podat fyzická nebo právnická osoba, která zemědělsky obhospodařuje v oblastech s přírodními omezeními nejméně 1 ha zemědělské půdy vedené na ni v evidenci využití půdy podle uživatelských vztahů podle zákona č. 225/1997 Sb., o zemědělství (dále „zákon o zemědělství“), na kterou lze platbu podle § 5 odst. 3 poskytnout, a to do 15. května příslušného kalendářního roku na formuláři vydaném SZIF pro příslušný kalendářní rok v rámci jednotné žádosti. Žádost o platbu pak dle § 4 nařízení vlády o podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními obsahuje mimo jiné seznam dílů půdních bloků vedených v evidenci využití půdy, na které žadatel požaduje platbu, včetně jejich výměry. Výše podpory, kterou SZIF k žádosti žadatele poskytne, se pak vypočte dle § 5 odst. 2 ve spojení s § 6 odst. 8 nařízení vlády o podmínkách poskytování plateb pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními, a to jako součin žadatelem obhospodařované výměry zemědělské půdy a příslušné sazby. Při výpočtu platby se zohlední pouze díl půdního bloku uvedený v žádosti. Z právě uvedeného tak jednoznačně vyplývá, že pro účely výše poskytnuté platby je údaj o výměře jednotlivých dílů půdních bloků vedených v evidenci využití půdy rozhodující.
14. Podle čl. 19a odst. 1 Nařízení Komise č. 640/2014 činí-li rozdíl mezi plochou ohlášenou a zjištěnou více než 3 % nebo 2 hektary, vypočítá se podpora na základě zjištěné plochy snížené o 1,5 násobek zjištěného rozdílu, přičemž správní sankce nesmí být vyšší než 100 % částek na základě ohlášené plochy. Ze znění a obsahu citovaného článku tak vyplývá, že odpovědnost za uvedení správného údaje v žádosti o platbu je objektivní, přičemž otázka zavinění a tím méně jeho stupeň (úmysl či nedbalost) nejsou v této souvislosti rozhodující.

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

15. S ohledem na výše uvedené se městský soud neztotožňuje s námitkou žalobkyně spočívající v tom, že měl žalovaný provést a přihlídnout k jí navrhovaným důkazním prostředkům v podobě záznamů z výsledků kontrol dotčených pozemků z let předcházejících převzetí těchto pozemků žalobkyní. Předmětné výsledky kontrol z předchozích let byly pro závěr ohledně neoprávněného čerpání plateb žalobkyní irelevantní, neboť nebyly jakkoliv způsobilé projevit se na prvostupňovém správním orgánem zjištěném skutkovém stavu. V tomto směru se městský soud plně ztotožňuje se závěry žalovaného, že podáním žádosti o platbu to byla žalobkyně, kdo se zavázal plnit na deklarovaných dílech půdních bloků v roce, na který platbu žádala, jednotlivé podmínky stanovené příslušným nařízením vlády.
16. Městský soud zdůrazňuje, že skutkový stav nebyl mezi účastníky sporný, liší se pouze jejich pohled na hodnocení otázky ohledně dlouhodobého neobhospodařování ploch, na něž žalobkyně platbu čerpala, přičemž žalobkyně ani nikterak nepopírá, že by dotčené pozemky neobhospodařovala, když ve svém návrhu na doplnění dokazování ze dne 22. 9. 2020 výslovně uvedla, že si je vědoma stavu pozemků. Je-li však podmínkou čerpání platby skutečnost, že jsou v žádosti žalobkyní deklarované pozemky z její strany zemědělsky obhospodařovány, nemůže se žalobkyně z neplnění těchto podmínek vyvinutím tím, že poukáže na zemědělskou činnost vykonávanou předchozím uživatelem pozemků a zároveň výslovně potvrdit, že jí deklarované plochy v rozporu s pravidly sama nikterak neobhospodařuje. Z dikce shora citovaných ustanovení zákona totiž bez dalšího vyplývá, že platba je vázána na osobu žadatele, proto je to také žadatel, kdo je povinen plnit podmínky, k nimž se podáním žádosti zavázal. Zároveň žalobkyně v samotné jednotné žádosti neuvedla žádného původního žadatele a žádá o nové zařazení. Odvolává-li se žalobkyně na předchozího uživatele pozemků s tím, že tento rovněž čerpal ve shodném režimu totožnou platbu, k tomu je nutné uvést, že činnost předchozího uživatele pozemků není předmětem nyní posuzované věci, přičemž soud ve správním soudnictví v řízení podle § 65 a násl. s. ř. s. chrání subjektivní veřejná práva žalobkyně a přezkoumává rozhodnutí žalovaného z hlediska namítaných konkrétních porušení těchto práv. Rozsah skutečností, které je žalobkyně jak v řízení před správními orgány, tak i v řízení před správním soudem, oprávněna namítat, se přitom odvíjí od důvodu jejího účastenství v řízení před správním orgánem (rozsudek kasačního soudu ze dne 23. 2. 2021, č. j. 9 As 262/2020-30, bod [16]). Hodlá-li žalobkyně vykonávat zemědělskou činnost v určitém režimu, musí rovněž naplnit účel a smysl této činnosti. V této souvislosti městský soud podotýká, že *„účelem dotací je pomoc při činnosti zemědělského hospodářského charakteru“* (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 21. 11. 2013, č. j. 2 As 125/2012-77) přičemž *„smyslem zemědělství není čerpání dotací, ale rostlinná a živočišná produkce“* (náleznost pléna Ústavního soudu ze dne 20. 6. 2006, sp. zn. Pl. ÚS 38/04). Městský soud k právě uvedenému doplňuje, že účelem přímých plateb zemědělcům je shodně jako v případě dotací podpora a zvýšení ziskovosti zemědělské činnosti za současného splnění dalších podmínek ze strany žadatele o platbu, proto by popíralo smysl poskytování podpory v podobě plateb, čerpala-li by žalobkyně tyto platby na obhospodařování pozemků, na nichž by však fakticky žádnou zemědělskou činnost nevykonávala. Zjistil-li tedy prvostupňový správní orgán při neohlášené kontrole na místě zahájené dne 14. 5. 2020 výskyt neobhospodařované plochy přesahující 3 % v rozporu se skutečnostmi deklarovanými žalobkyní v žádosti o platbu, nikterak nepochybil, vyhodnotil-li, že má být v souladu s čl. 19a odst. 1 Nařízení Komise č. 640/2014 podpora na tyto pozemky snížena.
17. Poukazovala-li pak žalobkyně na dobrou víru v souvislosti se zvoleným postupem, když na převzatých pozemcích hospodařila ve shodném režimu jako její předchůdci a při podání

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

žádosti o platbu vycházela rovněž z předchozích žádostí těchto předchůdců, ani této námitce nemůže městský soud přisvědčit. Dle ustálené judikaturní praxe je pod pojmem dobrá víra „*nutno chápat objektivně posuzované vědomí jedince o souladu jednání s právem. Jinými slovy, dobrá víra jako nezaviněná nevědomost chrání jedince, který se zřetelem ke všem okolnostem nevěděl a ani nemohl vědět, že určitý stav je v rozporu s právem*“ (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 22. 9. 2011, č. j. 1 As 94/2011-102). Žalobkyně tvrzenou dobrou víru ve zvolený postup dovozuje výhradně ze skutečnosti, že na pozemcích hospodařila a v případě podání žádosti postupovala jako její předchůdce. Žalobkyně nikterak netvrdí, že by si sama aktivně zjišťovala podmínky čerpání podpory, k jejichž dodržování se podáním žádosti zavázala. Je však nutné uvést, že zavazuje-li se žalobkyně k určitým povinnostem, je na žalobkyni, aby si obsah těchto přijatých závazků sama aktivně zjistila a následně se jimi řídila, bez ohledu na to, jak v totožné situaci postupoval její předchůdce. Není možné akceptovat a aprobovat přístup žalobkyně, jímž tato bez sebemenší míry obezřetnosti přijme závazek s tím, aby se při nesplnění obsahu tohoto závazku následně dovolávala toho, že pouze jednala jako předchozí uživatel půdy. Je totiž povinností každého, aby k převzatým závazkům přistupoval s potřebnou péčí, a v případě jejich nedodržení byl připraven nést následky s tím spojené. V této souvislosti městský soud pro úplnost poukazuje na skutečnost, že žalobkyně ani nevyužila možnosti dle § 3 odst. 1 věty druhé zákona o zemědělství, dle něhož *příslušný orgán poskytuje před podáním žádosti žadatelům o dotace odbornou a poradenskou pomoc*. Kromě toho od žadatele o platbu v podobě obchodní společnosti lze objektivně očekávat, že naplní svou povinnost přistupovat k převzetí závazků jako řádný hospodář. Pouhým odkazem na postup předchozích uživatelů půdy bez jakéhokoli aktivního přístupu ze strany žalobkyně však nelze naplnění této základní povinnosti nepochybně dovodit, když informace o podmínkách čerpání podpory, které mohou mít vliv na další fungování žalobkyně, není možné považovat za okrajovou či pominutelnou informaci, jíž se žalobkyně neměla blíže zabývat. Konečně ze samé logiky cíle sledovaného poskytováním plateb a obdobných podpor nelze dobrou víru žalobkyně spatřovat v tom, že žalobkyně čerpá platbu na obhospodařování konkrétní a jí deklarované půdy, na níž však fakticky žádnou zemědělskou činnost nevykonává.

18. Co se týče námitky žalobkyně ohledně použití správního uvážení v případě stanovení výše sankce a s tím souvisejícího zásahu do jejího vlastnického práva ve smyslu čl. 11 Listiny, k tomu městský soud uvádí, že v nyní posuzované věci se nejedná o sankci ve smyslu uložení trestu za naplnění skutkové podstaty nějakého deliktu, nýbrž o vymezení situace, kdy bude podpora poskytnutá žalobkyni snížena. Žalobkyně nesplnila veškeré podmínky pro poskytnutí podpory, což jednak sama přiznala ve svém návrhu na doplnění dokazování ze dne 22. 9. 2020 a dále ani tuto skutečnost v podané žalobě nikterak nerozporuje. Žalobkyně rozporuje pouze otázku dlouhodobosti obhospodařování plochy, nenamítá však, že by k tomuto porušení z její strany nedošlo. V této souvislosti je třeba uvést, že čl. 19a odst. 1 Nařízení Komise č. 640/2014 jasně vymezuje situaci, za níž se podpora sníží. Podpora stejně jako dotace je formou určitého dobrodíní ze strany státu, a právě z uvedeného důvodu je její poskytnutí vázáno na dodržování přísných podmínek, přičemž v případě obdržené platby žalobkyně odpovídá za dodržení podmínek, které se na poskytnutí takové podpory váží a které se zavázala dodržovat. Bylo proto povinností žalobkyně, aby plnila předem nastavená kritéria pro udělení podpory, k čemuž se podáním žádosti zavázala (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 3. 5. 2018, č. j. 10 Afs 158/2017-63). V návaznosti na právě uvedené městský soud uvádí, že *„jelikož se v rámci řízení o poskytnutí dotace neuplatňují principy správního trestání, neboť správní orgán nezasahuje do vlastních finančních prostředků*

žalobce, nýbrž upravuje výši požadované podpory od státu (či Evropské unie), snížení dotace tak nemá povahu sankce v pravém slova smyslu, jelikož jde o ponechání prostředků ve státním rozpočtu; jeho účel je kompenzační, nikoliv sankční.“ (rozsudek Městského soudu v Praze ze dne 29. 1. 2021, č. j. 9 A 171/2018-59). Nesplňovala-li žalobkyně předem dané podmínky čerpání platby, byl prvostupňový správní orgán plně oprávněn poskytnutou podporu snížit dle pravidel obsažených v čl. 19a odst. 1 Nařízení Komise č. 640/2014. Nelze proto spatřovat v povinnosti navrácení části podpory zásah do vlastnického práva žalobkyně ve smyslu čl. 11 Listiny.

19. Namítá-li žalobkyně absenci správního uvážení při stanovení výše sankce, k tomu městský soud ve shodě s žalovaným uvádí, že dikce čl. 19a odst. 1 Nařízení Komise č. 640/2014 jakékoliv užití správního uvážení vylučuje. Uvádí-li se v citovaném ustanovení *pokud je [...] plocha ohlášená pro režimy podpor [...] vyšší než plocha zjištěná podle článku 18 tohoto nařízení, vypočítá se podpora na základě zjištěné plochy snížené o 1,5 násobek zjištěného rozdílu, je-li tento rozdíl vyšší než 3 % zjištěné plochy nebo 2 hektary*, není v pravomoci správního orgánu takto určený způsob výpočtu snížení podpory jakkoliv moderovat dle svého správního uvážení. S ohledem na výše uvedené žalovaný, resp. prvostupňový správní orgán nepochybil, uložil-li žalobkyni povinnost vrátit část poskytnutých finančních prostředků, které byly žalobkyni poskytnuty jako část platby pro horské oblasti a jiné oblasti s přírodními nebo jinými zvláštními omezeními pro rok 2019.
20. V rámci vyjádření k žalobě navrhoval žalovaný spojení této věci a věci sp. zn. 5 A 124/2021, čemuž městský soud nevyhověl. Spojení věcí je v souladu s § 39 s. ř. s. na uvážení předsedy senátu, který není o případném procesním návrhu povinen samostatně rozhodovat (viz např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 12. 2020, č. j. 5 Afs 285/2019-21).

IV. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

21. Městský soud neseznal žádnou ze vznesených námitek důvodnou, proto z výše uvedených důvodů žalobu jako nedůvodnou zamítl podle § 78 odst. 7 s. ř. s.
22. Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn § 60 odst. 1 s. ř. s. Žalobkyně úspěch v řízení neměla, proto nemá právo na náhradu nákladů řízení. Žalovanému, který by jinak právo na náhradu nákladů řízení měl, nevznikly v řízení žádné náklady nad rámec jeho úřední povinnosti, proto mu soud podle § 60 odst. 1 s. ř. s. náhradu nákladů řízení nepřiznal.

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou (více) vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

Shodu s prvopisem provedla: S. K.

V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

Praha 30.07.2024

Mgr. Gabriela Bašná v.r.
předsedkyně senátu

Shodu s prvopisem provedla: S. K.